

NOT: Meclis üyeleri arasından görevlendirilen belediye başkan yardımcısına kıdem tazminatı ödenemeyeceği hakkında

T.C.
ÇEVRE, ŞEHİRCİLİK VE İKLİM DEĞİŞİKLİĞİ BAKANLIĞI
Yerel Yönetimler Genel Müdürlüğü

Sayı: E-53773008-622.02-9302283

01/05/2024

Konu: Görüş (Meclis Üyeleri Arasından Görevlendirilen Belediye Başkan Yardımcısına Kıdem Tazminatı Ödenemeyeceği)

..... BELEDİYE BAŞKANLIĞINA

İlgi: tarihli ve sayılı yazısı.

Belediye meclis üyesi olarak görev yapmakta iken 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi kapsamında başkan yardımcısı olarak görevlendirilen birinin kıdem tazminatı ödenmesini talep ettiğine ilişkin ilgi yazı incelenmiştir.

Bilindiği üzere, 5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinde, "...

Norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanı, zorunlu gördüğü takdirde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilir. Bu şekilde görevlendirilen meclis üyelerine belediye başkanına verilen ödeneğin 2/3'ünü aşmamak üzere belediye meclisi tarafından belirlenecek aylık ödenek verilir ve taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilir. Bu şekilde görevlendirme, memuriyete geçiş, sözleşmeli veya işçi statüsünde çalışma dâhil ilgililer açısından herhangi bir hak teşkil etmez ve belediye meclisinin görev süresini aşamaz. Sosyal güvenlik prim ve benzeri giderlerden kurum karşılıkları belediye bütçesinden karşılanır.

..." hükmü yer almaktadır.

Diğer taraftan, Sosyal Güvenlik Kurumunca yayımlanan 2016/20 sayılı Genelgenin "Belediye Başkan Yardımcılarının Sigortalılığı" başlıklı 1.21 inci maddesinde, "5393 sayılı Belediye Kanununun 49 uncu maddesinin yedinci fıkrası ile norm kadrosunda belediye başkan yardımcısı bulunan belediyelerde norm kadro sayısına bağlı kalınmaksızın; belediye başkanının, zorunlu görmesi halinde, nüfusu 50.000'e kadar olan belediyelerde bir, nüfusu 50.001-200.000 arasında olan belediyelerde iki, nüfusu 200.001-500.000 arasında olan belediyelerde üç, nüfusu 500.000 ve fazla olan belediyelerde dört belediye meclis üyesini belediye başkan yardımcısı olarak görevlendirebilmektedir. Belediye meclis üyeleri arasından belediye meclisindeki görev süresini geçmeyecek şekilde görevlendirilen belediye başkan yardımcılarını taleplerine göre bir sosyal güvenlik kurumu ile ilişkilendirilmektedir.

Bu Genelgenin dördüncü kısım, birinci bölüm "2.6- Belediye Başkan Yardımcıları" alt başlığında herhangi bir sigortalılığı olmayan belediye başkan yardımcılarının talepte bulunmaları halinde görevlendirildikleri tarihten itibaren, (a) ve (b) bentlerine tabi sigortalılığı bulunanların ise bu sigortalılıklarını sona erdirip (c) bendine tabi olmak için talepte bulunmaları halinde (c) bendine göre sigortalı sayılacağı açıklanmıştır.

Belediye başkan yardımcılarının sigortalı sayılması taleplerine bağlı olduğundan, Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (c) bendi kapsamında talepte bulunmayıp, (a) bendine tabi olmak için talepte bulunan belediye başkan yardımcılarının talepleri kabul edilerek (a) bendi kapsamında sigortalı sayılacaklardır. Kanununun 4 üncü maddesinin birinci fıkrasının (a) bendi kapsamında talepte bulunmamakla birlikte herhangi bir sigortalılığı olmayanlardan belediyelerce prim ödenen belediye başkan yardımcılarının 2008 yılı Ekim ayından sonraki süreleri de (a) bendi kapsamında sigortalılık sayılacaktır." açıklamasına yer verilmiştir.

Yine, 4857 sayılı İş Kanununun 2 nci maddesinin birinci fıkrasında, "*Bir iş sözleşmesine dayanarak çalışan gerçek kişiye işçi, işçi çalıştıran gerçek veya tüzel kişiye yahut tüzel kişiliği olmayan kurum ve kuruluşlara işveren, işçi ile işveren arasında kurulan ilişkiye iş ilişkisi denir. İşveren tarafından mal veya hizmet üretmek amacıyla maddî olan ve olmayan unsurlar ile işçinin birlikte örgütlendiği birime işyeri denir.*" hükmü yer almaktadır.

Öte yandan, 4857 sayılı İş Kanununun 120 nci maddesi ile mülga 1475 sayılı İş Kanununun kıdem tazminatına ilişkin 14 üncü maddesi yürürlükte bırakılmış, geçici 1 inci maddesinde ise diğer mevzuatta 1475 sayılı İş Kanununa yapılan atıfların bu Kanuna yapılmış sayılacağı, bu Kanunun 120 nci maddesi ile yürürlükte bırakılan 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinin birinci fıkrasının 1 ve 2 nci bendi ile onbirinci fıkrasında, anılan Kanunun 16, 17 ve 26 ncı maddesine yapılan atıfların bu Kanunun 24, 25 ve 32 nci maddelerine yapılmış sayılacağı hükme bağlanmıştır. Burada yollama yapılan 25.8.1971 tarihli ve 1475 sayılı İş Kanununun 14 üncü maddesinde ise, "*Bu Kanuna tabi işçilerin hizmet akitlerinin...*" hükmüne yer verilerek, 4857 sayılı Kanuna tabi çalışanların kıdem tazminatına ilişkin hususlar ayrıntılı bir şekilde düzenlenmiştir.

Bu itibarla, meclis üyelerinin statü itibarıyla işçi, memur veya sözleşmeli personel olmadıkları, bunlar arasından 5393 sayılı Kanunun 49 uncu maddesi kapsamında başkan yardımcısı olarak görevlendirilmesinin bu hususu değiştirmeyeceği, meclis üyelerinden 5510 sayılı Kanunun 4/a maddesine tabi olarak sigortalılığı devam edenlerin de bu kişileri 4857 sayılı Kanuna tabi işçi statüsüne koymayacağı hususları birlikte dikkate alınarak, belediye meclis üyesi olarak görev yapmakta iken başkan yardımcısı olarak görevlendirilenlere kıdem tazminatı ödenmesinin mümkün bulunmadığı mütalaa edilmektedir.

Bilgilerini rica ederim.

.....

Bakan a.

Yerel Yönetimler Genel Müdürü